

มสธ. ใต้ร่มพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช :
สารสนเทศอันทรงคุณค่าจากเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย
STOU under King Bhumibol Adulyadej Graciousness:
Valuable Information from University Archives

ยวิญฐากรณ์ ทองแขก

สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail: phatchar33@gmail.com

บทคัดย่อ

สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้จัดทำหนังสือ มสธ. ใต้ร่มพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมถวายราชสักการะและร่วมแสดงความอาลัยอย่างหาที่สุดมิได้ในการเสด็จสู่สวรรคาลัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และเพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มหาวิทยาลัยได้รับพระราชทานในโอกาสต่างๆ อาทิ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระราชลัญจกรในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นตราประจำมหาวิทยาลัย พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเปิด และพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตรุ่นแรกของมหาวิทยาลัย โดยดำเนินการรวบรวมสารสนเทศจากเอกสารจดหมายเหตุ ซึ่งเป็นเอกสารปฐมภูมิ แล้วนำมาคัดเลือก เรียบเรียง พัฒนาเป็นหนังสือและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการดำเนินงานทำให้ได้หนังสือ มสธ. ใต้ร่มพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่รวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่บุคลากรของมหาวิทยาลัย นักศึกษาและประชาชนทั่วไปสามารถสืบค้นและเข้าถึงได้อย่างสะดวก ได้แนวทางการพัฒนาและรวบรวมเอกสารจดหมายเหตุให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์พัฒนารูปลักษณ์เอกสารจดหมายเหตุให้มีความทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อการจัดเก็บและอนุรักษ์เอกสารที่มีคุณค่าของมหาวิทยาลัยให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป

คำสำคัญ:

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, จดหมายเหตุมหาวิทยาลัย, เอกสารจดหมายเหตุ, บริการสารสนเทศจดหมายเหตุ

Abstract

The Office of Documentation and Information, Sukhothai Thammathirat Open University (STOU) published the book titled STOU under King Bhumibol Adulyadej Graciousness. The objective of this book was to pay our respects and sent our deepest condolences over the demise of King Bhumibol Adulyadej and to express the sense of recognizing His Majesty the King's graciousness to the University in countless special occasions. Firstly, King Bhumibol Adulyadej bestowed the name Sukhothai Thammathirat Open University. Secondly, he granted permission for the three arrows

seal of King Prajadhipok to use as the University's official crest, Thirdly, he gave the royal speech about the objective and duty of the open university during the presentation ceremony of the title deed to a piece of land donated. Lastly, the King presided over the first graduation ceremony of the University. The Office collected the university archives which were primary sources, selected information, compiled and published a book and made available in digital form. As a result, the University received a completed book involved with His Majesty the King's activities on STOU. The staffs, students of STOU and the public could retrieve and access information conveniently. Another result was getting the idea of developing and collecting archival documents in a more modern and suitable form in order to store and preserve the valuable University's documents for many years to come.

Keyword:

King Bhumibol Adulyadej, University Archives, Archival Records

บทนำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดตั้งหน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยขึ้น ในสังกัดฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณสารสนเทศมาตั้งแต่ พ.ศ. 2529 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวม ประเมินคุณค่า จัดระบบการเก็บรักษา จัดทำเครื่องมือช่วยค้น เผยแพร่และจัดแสดงจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บสิ่งพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุ ที่มีความสำคัญต่องานจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย จัดเก็บรวบรวมและบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประวัติและพัฒนาการในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และให้บริการเผยแพร่จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยแก่หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย

สำนักบรรณสารสนเทศมุ่งเน้นการให้บริการและเผยแพร่สารสนเทศจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องมาตลอด โดยสารสนเทศจดหมายเหตุที่ให้บริการและเผยแพร่เป็นเรื่องที่อยู่ในวาระและโอกาสพิเศษต่างๆ หรือเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะในวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นวันที่ปวงชนชาวไทยพบกับความสูญเสียอันยิ่งใหญ่ในการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยสำนักบรรณสารสนเทศจึงได้น้อมถวายราชสักการะ แสดงความอาลัย และจัดทำหนังสือ **“มสธ. ใต้ร่มพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช”** เพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับพระราชทานในโอกาสต่างๆ อาทิ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระราชลัญจกรในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นตราประจำมหาวิทยาลัย พระราชทานพระราชวโรกาสให้นำผู้บริจาคที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัย เข้าเฝ้าฯ พร้อมพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งเป็นพระราชดำรัสที่มหาวิทยาลัยได้อัญเชิญมาเป็นปณิธานในการจัดการศึกษาในระบบเปิดมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีพระเมตตาเสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยด้วย สำหรับหนังสือ มสธ. ใต้ร่มพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เล่มนี้ เป็นหนึ่งในหนังสือชุดที่มีอยู่ด้วยกัน 4 เรื่อง ได้แก่ มสธ. ใต้ร่มพระบารมี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

มสธ. ได้ร่วมพระบารมี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ มสธ. ได้ร่วมพระบารมี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ แนวคิดของทั้ง 4 เรื่อง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทั้งสิ้น จึงจำเป็นต้องสืบค้นสารสนเทศจากเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย แต่ด้วยลักษณะและคุณสมบัติที่เอกสารจดหมายเหตุมีความแตกต่างจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ ของห้องสมุดโดยทั่วไป อาทิ ความแตกต่างในลักษณะเนื้อหา ที่หนังสือแต่ละเล่มจะแยกกันเป็นเอกเทศเป็นอิสระในตัวเอง แต่เอกสารจดหมายเหตุจะมีเนื้อหาเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันเป็นกลุ่มใหญ่ และประกอบไปด้วยเอกสารหลากหลายประเภท ดังนั้นในการสืบค้นเอกสารต้นฉบับนี้จึงต้องใช้เทคนิคและวิธีการตามหลักวิชาการจดหมายเหตุ เพื่อให้สามารถสืบค้นสารสนเทศทางด้านประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบและสามารถนำออกให้บริการและเผยแพร่สู่สาธารณะในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวม เรียบเรียงเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย สำหรับพัฒนาเนื้อหาหนังสือ มสธ. ได้ร่วมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อน้อมถวายราชสักการะ ร่วมแสดงความอาลัยและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานรวบรวมสารสนเทศจากเอกสารจดหมายเหตุ เพื่อนำมาคัดเลือก เรียบเรียงและพัฒนาเป็นหนังสือ มสธ. ได้ร่วมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- 1) การวิเคราะห์เนื้อหาและสำรวจเอกสารจดหมายเหตุ
- 2) การคัดเลือกและประมวลเนื้อหา และ
- 3) การเผยแพร่และส่งเสริมการใช้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนนี้มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาและสำรวจเอกสารจดหมายเหตุ

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นวิธีการแยกแยะเนื้อหาตามแนวคิดที่ได้รับ ทำให้มองเห็นโครงสร้างและขอบเขตของเนื้อหา รวมทั้งเห็นในแต่ละช่วงเวลาของเนื้อหาด้วย เช่น เรื่องพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาได้มีการนำเสนอเนื้อหาในเบื้องต้น จำนวน 9 ประเด็น ได้แก่ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย พระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พระบรมราชานุญาตให้ใช้พระราชลัญจกรในรัชกาลที่ 7 พระราชทานโฉนดที่ดิน พระราชทานปริญญาบัตร ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ อุทยานการศึกษาฯ ชิมังคลาภิเษก ความร่วมมือกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และอาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

1.2 การสำรวจและการรวบรวมเอกสารจดหมายเหตุ เอกสารจดหมายเหตุเป็นเอกสารปฐมภูมิที่มีคุณค่า มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ แต่มีลักษณะและคุณสมบัติที่แตกต่างจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของห้องสมุดโดยทั่วไป เช่น ความแตกต่างจากลักษณะของหนังสือ ที่แต่ละเล่มสามารถแยกเป็นเอกเทศ แต่เอกสารจดหมายเหตุมีการเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันเป็นกลุ่มใหญ่ เพราะเป็นเอกสารที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม หรือภารกิจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงาน แล้วสะสมเพิ่มพูนขึ้นตามลำดับเวลาและตามโครงสร้างของภารกิจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้น ทำให้เอกสารจดหมายเหตุมีหลากหลายประเภท ซึ่งหน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยได้แบ่งประเภทของเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ เอกสารการประชุม เอกสารราชการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย เอกสารสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวมหาวิทยาลัย เอกสารจดหมายเหตุในรูปแบบลักษณะ

อื่นๆ และเอกสารส่วนบุคคล และได้ทำการสำรวจสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเรื่องราวดังกล่าว พบว่ามีสารสนเทศปรากฏอยู่ใน เอกสารจดหมายเหตุทั้ง 5 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในเอกสารจดหมายเหตุประเภทต่างๆ

ประเภทเอกสาร	กลุ่มเอกสารพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่สำรวจพบ
1. เอกสารการประชุม	พบในเอกสารเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.1 เอกสารการประชุมกรรมการประจำ เช่น การประชุมสภามหาวิทยาลัย การประชุมที่ประชุมผู้บริหาร 1.2 เอกสารการประชุมกรรมการบริหาร เช่น เอกสารการประชุมของ คณะกรรมการประจำสาขาวิชา/สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ต่างๆ 1.3 เอกสารการประชุมกรรมการเฉพาะกิจ เช่น การประชุมพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตร การประชุมคณะกรรมการประชาสัมพันธ์
2. เอกสารราชการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย	หนังสือภายใน หนังสือภายนอก ประกาศ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการ/กิจกรรมสำคัญ เกียรติคุณ/ประกาศนียบัตร
3. เอกสารสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวมหาวิทยาลัย	ปฏิทิน โปสเตอร์ แผ่นพับ จุลสาร สุจิตร์ หนังสือ กฤตภาค บัตรอวยพร สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
4. เอกสารจดหมายเหตุในรูปลักษณะอื่นๆ	ภาพถ่าย ภาพวาด फिल्मเนกาทีฟ สไลด์ วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ เทปบันทึกเสียง แผ่นผัง สัญลักษณ์อักษรย่อ
5. เอกสารส่วนบุคคล	เอกสารส่วนบุคคล ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน

หลังจากการสำรวจเอกสารจดหมายเหตุประเภทต่างๆ พบว่ามีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ได้วิเคราะห์สารสนเทศ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงดำเนินการรวบรวมไว้ เพื่อเตรียมสำหรับการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

2. การคัดเลือกและประมวลเนื้อหา

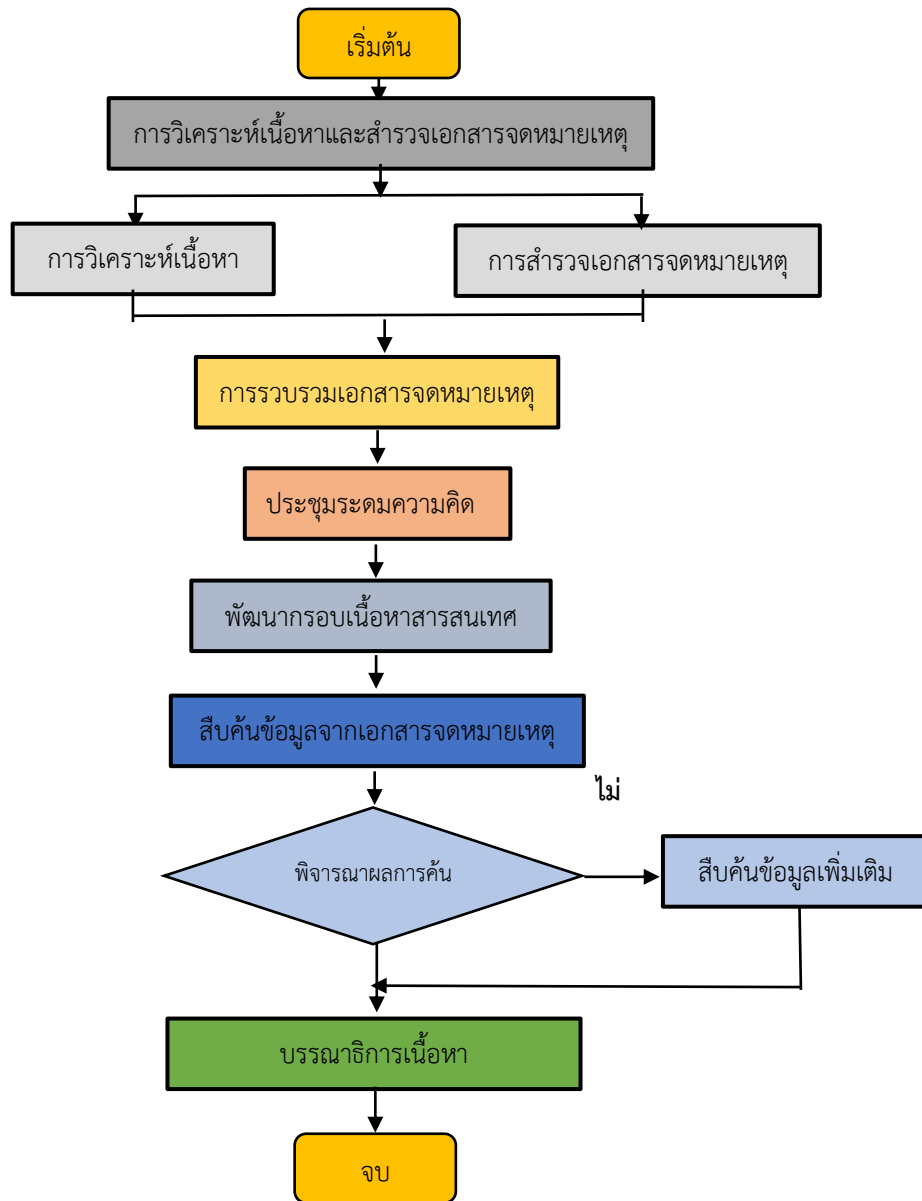
การดำเนินงานคัดเลือกและประมวลเนื้อหาเพื่อพัฒนาเป็นหนังสือ ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การประชุม เป็นการประชุมเพื่อระดมความคิดของทั้งคณะกรรมการนำโดยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะทำงานจัดทำหนังสือของสำนักบรรณสารสนเทศ เพื่อกำหนดขอบเขตของหนังสือ วางแผนการดำเนินงาน และเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่ต้องใช้ เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างประสานและต่อเนื่องกัน ซึ่งภาระงานหลายด้านสามารถดำเนินงานไปพร้อมๆ กันได้ ด้วยบุคลากรต่างกลุ่มกัน ที่สำคัญเพื่อช่วยให้การจัดทำหนังสือสามารถสำเร็จคล่องภายในระยะเวลาอันจำกัดประมาณ 1 เดือน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดแผนงานอย่างชัดเจนและรัดกุม

2.2 การพัฒนากรอบเนื้อหาสารสนเทศ จากการประชุมได้คัดเลือกและกำหนดกรอบเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 7 ตอน ได้แก่ 1) มงคลนามพระราชทาน เป็นเรื่องการได้รับพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย 2) ถิ่นสถานพระราชลัญจกร “พระแสงศรีสามองค์” เป็นเรื่องการได้รับพระราชทานพระบรมราชนุญาตใช้พระราชลัญจกรในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว 3) พระราชดำรัส “เปิดโอกาสทางการศึกษา” เป็นเรื่องพระราชดำรัสที่ได้รับในโอกาสที่มหาวิทยาลัยนำเจ้าของที่ดินเข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายโฉนดที่ดิน 4) พระราชทานปริญญาบัตรเป็นมิ่งขวัญ เป็นเรื่องการพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตรุ่นแรกของมหาวิทยาลัย 5) นามพระราชทาน “อุทยานการศึกษา รัชมิ่งคลาภิเษก” เป็นเรื่องการได้รับราชทานชื่ออุทยานการศึกษา 6) ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เป็นประกาศราชสดุดีที่มหาวิทยาลัยทูลเกล้าฯ ถวาย และ 7) น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นพิธีถวายราชสักการะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา

2.3 การสืบค้นข้อมูลจากเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย จากมติการประชุมที่มีเป้าหมายชัดเจน คือ เน้นการสืบค้นและใช้เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเอกสารปฐมภูมิเท่านั้น จึงกำหนดวิธีการสืบค้นตั้งแต่การระบุหัวข้อที่ต้องการสืบค้น การระบุประเภทของเอกสารที่ต้องการสืบค้น เช่น เอกสารการประชุมสภามหาวิทยาลัย เอกสารส่วนบุคคลของศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสุอาน สุจิตร์พิธีพระราชทานปริญญาบัตร หนังสือโครงการอุทยานการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องมีการระบุช่วงเวลาหรือระยะเวลาของการเกิดเหตุการณ์ หรือช่วงเวลาที่คาบเกี่ยวหรือที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ เช่น จะค้นเรื่องชื่อของมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องค้นเอกสารในปีที่มหาวิทยาลัยก่อตั้ง คือ พ.ศ. 2521 หรือจะค้นเรื่องการพระราชทานปริญญาบัตร ต้องค้นการพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกคือ พ.ศ. 2527 เป็นต้น ทั้งนี้ในการสืบค้นนอกจากค้นจากเครื่องมือช่วยค้นที่หน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยจัดทำ อาทิ ค้นจากเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม คือบัญชีรายการเอกสาร (Inventory Entries) ค้นจากระบบออนไลน์ คือค้นในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLs Virtua หรือค้นจากระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ห้องสมุด <http://library.stou.ac.th> หัวข้อสารสนเทศจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นระบบลงทะเบียนและสืบค้นสารสนเทศจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การสืบค้นผ่านเครื่องมือช่วยค้นต่างๆ ช่วยได้แค่ระดับหนึ่งเท่านั้น สิ่งสำคัญคือผู้สืบค้นต้องเตรียมตัวสำหรับการสืบค้นข้อมูลจากเอกสารจดหมายเหตุ โดยการอ่านหรือศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่สนใจ ซึ่งอาจมีร่องรอยของข้อมูลเดิมอยู่ปรากฏอยู่ ควรรู้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่บ้าง เช่น ช่วงเวลาหรือปีที่เกิดเหตุการณ์ ชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่เกี่ยวข้องที่อาจใช้ในการอ้างอิง ข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้จะทำให้สามารถเข้าถึงเอกสารจดหมายเหตุได้รวดเร็วขึ้น

2.4 การบรรณาธิการ คือการทำหน้าที่ประสานกับผู้จัดพิมพ์เกี่ยวกับการส่งต้นฉบับเนื้อหาและภาพประกอบต่างๆ ตลอดจนส่งข้อมูลย้อนกลับไปยังคณะกรรมการที่จัดทำหนังสือเพื่อให้พิจารณาเห็นชอบ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนนี้คือ การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาต้นฉบับเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 1 แผนภูมิขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาและสำรวจเอกสารจดหมายเหตุ และการคัดเลือกและประมวลเนื้อหา
ดำเนินงานพัฒนาหนังสือ

3. การเผยแพร่และส่งเสริมการใช้

3.1 การเผยแพร่ มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการในพิธีถวายราชสักการะและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 ของสมาคมสุโขทัยธรรมมาธิราช ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่

21 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องพระปกเกล้า อาคารอนนิตัน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และเผยแพร่ในวารสารและโอกาสพิเศษของสำนักบรรณสารสนเทศ

ภาพที่ 2 ปกหน้า และปกใน หนังสือ มสธ. ไตรัมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

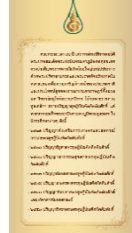

3.2 การส่งเสริมการใช้ เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการใช้หนังสือ มสธ. ไตรัมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สำนักบรรณสารสนเทศจึงจัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้บริการผ่านเว็บไซต์ห้องสมุดที่ <http://library.stou.ac.th> เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวางและตลอด 24 ชั่วโมง

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. **เชิงปริมาณ:** ได้หนังสือ เรื่อง มสธ. ไตรัมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่รวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวอย่างเนื้อหาหนังสือ มสธ. ไตรัมพระบารมี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ตอน	ตัวอย่างเนื้อหาหนังสือ	
มงคลนามพระราชทาน		

ตอน	ตัวอย่างเนื้อหาหนังสือ			
<p>ถิ่นสถานพระราชลัญจกร “พระแสงศรสามองค์”</p>				
ตอน	ตัวอย่างเนื้อหาหนังสือ			
<p>พระราชดำรัส “เปิดโอกาส ทางการศึกษา”</p>				
<p>พระราชทานปริญญาบัตร เป็นมิ่งขวัญ</p>				
<p>นามพระราชทาน “อุทยาน การศึกษา รัชมิ่งคลาภิเษก”</p>				
<p>ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิ บัณฑิตกิตติมศักดิ์</p>				

ตอน	ตัวอย่างเนื้อหาหนังสือ		
<p>น้อมๆ สำนักในพระมหา กรุณาธิคุณ</p>			

2. **เชิงคุณภาพ:** ได้แนวทางที่ดีขึ้นในค้นหาสารสนเทศจากเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยประเภทต่างๆ ได้แก่ เอกสารการประชุม เอกสารราชการอื่นๆ เอกสารสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวมหาวิทยาลัย เอกสารจดหมายเหตุในรูปลักษณะอื่นๆ และเอกสารส่วนบุคคล

การนำไปใช้ประโยชน์

1. สามารถเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจเรื่องราวเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เป็นการส่งเสริมและเกื้อหนุนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ปวงชนชาวไทยเคารพรักยิ่ง โดยแสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณในด้านที่มีต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. สามารถนำวิธีการสืบค้นสารสนเทศจากเอกสารจดหมายเหตุนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการได้
4. เป็นการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เอกสารจดหมายเหตุให้ทันสมัยและน่าสนใจยิ่งขึ้น
5. เป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงคุณค่าของเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- นันทพร ธนกุลบริภัณฑ์ และ พัชรี ทองแขก. (2555). จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอิเล็กทรอนิกส์กับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Electronic University Archives in the VTLs Automated Library System). *เอกสารนำเสนอในการสัมมนา PULINET วิชาการ ครั้งที่ 2 "ห้องสมุดกับสังคมแห่งการเรียนรู้" ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม พ.ศ. 2555 ณ สุรสมัมนาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.*
- พัชรี ทองแขก. (2549). การจัดทำคู่มือสืบค้นเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: กลุ่มเอกสารการประชุมสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (เอกสารไม่ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรญา สุตติราช และ วราภรณ์ ยงบรรทม. (2559). ระบบลงทะเบียนและสืบค้นสารสนเทศจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (Sukhothai Thammathirat Open University Archival Information Registration and Retrieval System). *เอกสารนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ PULINET ครั้งที่ 6 Growing Library for All (Growing GLA) ระหว่างวันที่ 16-17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ณ โรงแรมลีการ์เดินส์ลั่วซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักบรรณสารสนเทศ. (2539). *คู่มือปฏิบัติงานจดหมายเหตุ หน่วยจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัย*. [ม.ป.ท.]
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, วรณัฐ สุนทรวิณิต, นันทพร ณะกุลบริภัณฑ์, พรทิพย์ สุวันทาร์รัตน์, เครือทิพย์ เจียรณัย, ศิริณ โจรนสรโรช, ชัยวัฒน์ นำชม. (2553). *การจัดการสารสนเทศจากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านนันทบุรีศึกษาเพื่อส่งเสริมบริการห้องสมุดสู่ชุมชน (Managing Local Information about Nonthaburi Studies to Promote Community-Based Library Services)*. เอกสารนำเสนอในการสัมมนา PULINET วิชาการ ครั้งที่ 1 “Creative Library 24-25 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรมเมธาวลัย ชะอำ อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- International Council on Archives. (2000). *ISAD (G): general international standard archival description* (2nd ed.). Ottawa: International Council on Archives. Retrieved from [http://www.icacds.org.uk/eng/ISAD\(G\).pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAD(G).pdf)